

Zpráva o průběhu doktorského studia Mgr. et Mgr. Lenky Krátké (posudek školitele)

Profesní životopis adeptky je v několika ohledech neobyčejný. Vyjadřuje dlouhodobé zrání jejího studijního zájmu. Na bakalářské studium sociologie a psychologie na Fakultě sociálních věd Masarykovy univerzity v Brně navázala magisterské studium oboru Genderová studia na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze a následně pak ještě druhé magisterské studium oboru Orální historie – Soudobé dějiny. Specifickou badatelskou kvalifikaci se rozhodla dále profilovat a rozšiřovat v doktorském studiu na Ústavu hospodářských a sociálních dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, kam přišla s již jasně formulovaným projektem věnovaným československé námořní plavbě po druhé světové válce.

Průběh doktorandského studia paní Mgr. Lenky Krátké byl bezproblémový. Přesvědčivě se presentovala v doktorandských seminářích, kde představila koncept své disertace. Během prvních tří let splnila, s výjimkou závěrečné odborné zkoušky a pochopitelně odevzdání práce, předepsané atesty. Dílčí úpravy studijního plánu se uskutečnily s ohledem na velmi vážné onemocnění v rodině. Ačkoliv kolegyně neabsolvovala specializované studium hospodářských a sociálních dějin a její původní metodologické znalosti se koncentrovaly do sféry sociální antropologie a orální historie, srovnala se velmi dobře s metodologií a historiografií oboru a prokázala tvůrčí schopnosti jich využívat. Spolupráce se školitelem byla téměř vzorová.

Vysoce je třeba hodnotit skutečnost, že kolegyně Krátká vedle práce na svém badatelském doktorandském projektu sbírala a sbírá zkušenosti i v dalších badatelských projektech, a sice na výzkumném záměru na Ústavu hospodářských a sociálních dějin (hospodářské krize) a především pak centru pro *oral history* v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR. Poslední dva roky působí i jako odborná asistentka na Fakultě humanitních studií UK. Jedná se o již zkušenou respektovanou badatelku, jejíž seznam studií a odborných textů zahrnuje jednu vlastní monografii vydanou ve Stuttgartu v anglickém jazyce, spoluautorku a současně spolueditorku významné práce z oboru soudobých dějin vydanou univerzitním

nakladatelstvím Karolinum. Kromě toho adeptka publikovala dalších 13 studií a statí, z toho tři v zahraničí.

Předložená práce nesoucí titul „Československá námořní plavba, 1948-89“ je zdánlivě prací obsahem ostře ohraničenou (monotematickou) a tudíž dobře a snadno zpracovatelnou. Opak je ovšem pravdou. Československá námořní plavba totiž nebyla standardním výlučně k ekonomickým funkcím určeným podnikem. V její činnosti prolínají s aspekty ekonomickými aspekty mezinárodněpolitické, vojenskostrategické, státobezpečnostní ba i „propagace socialismu“. Pochopení souladu těchto aspektů, jejich váhy, možností a významu si žádalo nejen zkoumání institucionálních vazeb, ale i personálních obsazení lodí. Z práce formálně pokrývající obor hospodářských dějin se tak stala práce mezioborová pohybující se současně na rozhraní dějin politických, sociálních ba i kulturních.

Autorka se velmi úspěšně vypořádala s pramennými obtížemi odvíjejícími se od obtížné dostupnosti pramenů, ať již z důvodu nezpracování registratury bývalého socialistického podniku, tak i skutečnosti, že část pramenů spadala pod režim utajovaných písemností. Pramenná základna byla významně vyztužena neobyčejně cennými zdroji *oral history*. Dílo je metodologicky výborně zvládnuto. Zkoumá otázky rentability podniku v jeho dlouhodobé perspektivě, klade je do souvislosti s fungováním centrálně plánované ekonomiky a přesvědčivě dokládá zamýšlenou polyfunkčnost založení podniku, jež ekonomickou rentabilitu neklade na první místo. Bourá se tak idealizovaný obraz námořní plavby jako rodinného stříbra, o něž stát přišel nezdařenou privatizací. Se závěry díla se principiálně ztotožňuji.

Závěrem shrnuji, že autorka předkládá oborové radě dílo původní a originální, v závěrech přesvědčivé, pro rozvoj oboru přínosné, jež všestranně splňuje požadavky standardně kladené na disertační práci. S potěšením je proto doporučuji k úspěšné obhajobě s výsledkem „prospěla“. Byla-li by možná klasifikace jemnější, dodal bych „výborně“.

Praha 10. srpna 2012

Prof. PhDr. Eduard Kubů, CSc.